

← اول مهر

در سال‌های اخیر، کتاب‌های درسی جدیدی به درس‌ها اضافه شده‌اند که چون معلم متخصص برای آن وجود ندارد، تدریس آن‌ها بین دبیران دیگر تقسیم شده است. دو ساعت درس «سلامت و بهداشت» دوازدهم انسانی را هم برای من که دبیر زیست‌شناسی هستم، گذاشته‌اند. هرچه اصرار کردم حداقل درسی مربوط به دانش‌آموزانی که به آن‌ها زیست‌شناسی درس می‌دهم بدهید تا من و بچه‌ها هم‌دیگر را بیشتر بشناسیم، گفتند با برنامه کلاسی مدرسه جور نیست.

← جلسه اول

بچه‌ها منظم و مؤدب نشسته‌اند. چون بچه‌های رشته انسانی درس زیست‌شناسی ندارند، هیچ کدامشان را نمی‌شناسم. اما گویا آن‌ها مرا می‌شناسند و دوستانشان سال‌های قبل دانش‌آموزم بوده‌اند. خوب است. با هم رفیق شدیم.

← هفته دوم مهرماه

مدیر: این درس به شکل غیرحضوری ارائه می‌شود. دانش‌آموزان هم چون باید برای کنکور آماده شوند، می‌توانند به خانه بروند و درس‌شان را بخوانند. این نظر وزارت‌خانه است. شما هم می‌توانید به‌های این دو ساعت با کلاس‌های دیگر تان شیمی کار کنید.
- بله، چشم.

بله، چشم!

است، اما باید تدریس کتاب را شروع کنیم.

- اما خانم مدرس‌های دیگر اصلاً کلاس بهداشت ندارند.
بگذریم از هماهنگ نبودن عملکرد مدرس‌های شامل خاص و غیرخاص و غیرانتفاعی و دولتی نورچشمی و دولتی معمولی.

بعد از امتحانات دی‌ماه

آذربایجان گذشت و چه سخت گذشت!
رسیدیم به دی‌ماه و امتحانات.

نمراهای برگه‌های امتحانی بعضی بچه‌ها در دنیاک بود. تازه‌می فهمی خواندن این کتاب بهداشت چقدر برایشان ضروری است.

خدای من! ناگهان متوجه می‌شوی دانش‌آموز هجده ساله‌ات، بسیاری از اصول ابتدایی را نمی‌داند و دانش عمومی بهداشت را ندارد و تو بیش از آنکه معلم او باشی، کارمند و بله و چشم‌گوی بخشنامه‌ها بوده‌ای!

وای بر من که معلم درس بهداشت کلاسی بوده‌ام که تعدادی از دانش‌آموزانش هنوز معنی واژه «غفونی» را نمی‌دانند و این کلمه را به معنی «پاکیزه» در می‌یابند و ... .

باید برای شروع ترم جدید کاری کنم. نه به خاطر نمره و امتحان نهایی و ... که این‌ها آخرین دلیل تلاش‌م هستند. باید علاوه بر تلاش برای افزایش سواد بهداشت آن‌ها، نگرش بچه‌ها به درس و کلاس را هم عوض کنم. این ماجرا ادامه دارد ... .

و حلقة گفت‌و‌گو بزرگ‌تر شده است. بیش از نیمی از کلاس دورت جمع شده‌اند.

با هم از شناخت خود واقعی، لذت درونی و ارتباط صحبت می‌کنید. ویژگی‌های دو تیپ درون‌گرا و برون‌گرا را بررسی می‌کنید. بچه‌ها چنان به وجود آمده‌اند که ساعت تفریح هم تو را در نمازخانه نگه می‌دارند و به صحبت در مورد ویژگی‌هایشان می‌پردازن.

حال حسایی خوب است. بالاخره کلاس در حال خارج شدن از حالت بلا تکلیفی است. گرچه هنوز چهار پنج نفری در گوشة نمازخانه برای خودشان دوره‌می دارند و گاهی با ایجاد صدایی عجیب و غریب، سعی در جلب توجه یا اعتراض دارند. باید راهی برای جذب آن‌ها هم پیدا کنی.

اما فردای آن روز

مدیر: درس بهداشت به شکل نهایی برگزار می‌شود. بنابراین تدریسش کنید.
- بله، چشم.

اواخر آبان

- سلام، بچه‌ها من می‌روم کلاس. شما هم باید دیگر نمی‌توانیم در نمازخانه باشیم. باید کتاب را بخوانیم.

- ای وای ... چرا؟ ما که کتاب نیاورده‌ایم ... ما خودمان می‌خوانیم ... خانم یعنی بقیه تیپ‌شناسی را نمی‌گویید؟

- متأسفانه مجبوریم! گرچه دیر شده

سه هفته بعد

مدیر: از طرف اداره اعلام شده است بچه‌ها حق ندارند به خانه‌هایشان بروند و کلاس بهداشت باید تشکیل شود، اما چون بچه‌ها باید برای کنکور آماده شوند، در نمازخانه در حال مطالعه‌اند. شما هم کنارشان باشید.

- بله، چشم. بماند که چه درد مضاعفی است معلم بدون تکلیف، در شرایط غیرکلاسی، کنار دانش‌آموزان وقت‌گذرانی کند. اما بله چشم!

نمازخانه

به جز دو سه نفر از بچه‌ها، کسی در نمازخانه درس نمی‌خواند، بلکه دورهم جمع شده‌اند و تخمه می‌شکنند و صحبت می‌کنند. تحمل این شرایط برایت غیرممکن است. بنابراین، به این فکر می‌کنی که فعالیتی طراحی کنی و کیفیتی به این ساعت به اصطلاح درسی بدهی.

- آهای بچه‌ها! شماها که الان درس نمی‌خوانید، بباید دور هم جمع شویم و فعالیتی انجام دهیم. فعالیتی را ترتیب می‌دهی و از آن جمع بیست و پنج نفره، هشت‌نفری را دور خودت جمع می‌کنی.

هفته بعد، نمازخانه

به این فکر می‌کنی که اگر برایشان از تیپ‌شناسی شخصیتی بگویی، مفید خواهد بود. بنابراین، محتوایی در این باره تهیه می‌کنی و به نمازخانه می‌بری. امروز مشتریانت بیشتر شده‌اند